

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Koczkás János Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Farkas és Nagy Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. július 6. napján kelt 5.G.40.118/2010/13. számú ítélete ellen a felperes részéről 14. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. szeptember 1-jén az ... Zrt. ... megrendelésére vállalta a ... duzzasztómű járulékos vízerőmű és kapcsolódó létesítményeihez tartozó 10 t x 14,3 m egyfőtartós ... csarnoki daru, darupálya és pályamenti áramellátás szállításához, szereléséhez és üzembe helyezéséhez kapcsolódó feladatok ellátását 39.048 euró + ÁFA vállalkozói díj ellenében.

A megrendelő 2008. március 14-én kelt műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a 2008. február 12-én készre jelentett munkát átvette; a szerződés szerinti vállalkozói díj 30 %-át, 11.714,40 eurót előlegként kifizetett, ennek figyelembevételével a felperes 2008. február 16-i fizetési határidővel bruttó 27.333,60 euró vállalkozói díjról állított ki végszámlát.

A fenti számla teljesítésére a felperes 2008. április 17-én kelt levelével a megrendelőt felszólította, eredménytelenül; a megrendelő 2008. május 16-i levelében - elismerve a felperes 27.333,60 euró követelését - javaslatot tett arra, hogy a tartozást külön megállapodásban rendezzék.

A felperes 2009. július 1-jén felszólította az alperest 27.333,60 euró és járulékai tartozás megfizetésére, hivatkozva arra, hogy ezen, alperessel szembeni követelést az ... Zrt.-vel 2008. május 16-án szóban kötött engedményezési szerződéssel megszerezte.

A felperes 2009. augusztus 11-én az engedményezett követelés érvényesítésére fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő; az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes a keresetében kérte kötelezni az alperest a Ptk. 389. §-a, valamint a Ptk. 328. §-a alapján 27.333,60 euró és annak 2008. május 17-től a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamata megfizetésére. A keresetében arra hivatkozott, hogy az ... Zrt.-vel 2007. szeptember 1-jén kötött vállalkozási szerződést teljesítette, a megrendelő a szolgáltatást átvette, a szerződés szerint járó vállalkozói díjat azonban csak részben egyenlítette ki, mert az alperes - a perbeli létesítmény beruházójaként nem teljesített az ... Zrt. kivitelező felé. Utóbbi társaság az alperessel szemben fennálló követeléséből a felperes felé fennálló díjtartozással azonos összegű vállalkozói díjat engedményezett a 2008. május 16-án megkötött érvényes szóbeli megállapodással, erre tekintettel az alperes fizetési kötelezettsége fennáll.

Az alperes jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte, vitatta, hogy az ... Zrt.-vel vállalkozási szerződést kötött volna, és ennek alapján díjtartozása állna fenn. A perbeli duzzasztómű kivitelezésére ugyanis nem az alperes, hanem a ... Kft. kötött szerződést, ezen cégből kiválás útján jött létre a ... Kft.; ezen két társaság az ... Zrt. által kiállított valamennyi számlát kiegyenlítette.

Az elsőfokú bíróság 2010. július 6. napján kelt 5.G.40.118/2010/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 400.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, mivel a felperes a keresetét engedményezésre, arra alapította, hogy az ... Zrt. alperessel szembeni követelését megszerezte, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján bizonyítani tartozott, hogy az ... Zrt.-nek az alperessel szemben olyan követelése állt fenn a felperes követelésével egyező összegben, amelyet érvényesen a felperesre engedményezett. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanúbizonyítási eljárás alapján arra vont következtetést, hogy a felperes a szóbeli engedményezési szerződés létrejöttét nem bizonyította. ... felperes ügyvezetője tanúként azt nyilatkozta, hogy egy telefonbeszélgetés alkalmával jött létre olyan megállapodás közte és az ... Zrt. akkori vezérigazgatója, ... között, hogy az ... Zrt. az alperessel szemben fennálló követelését a felperesre engedményezi. Nem tudta azonban megjelölni, hogy milyen követelést

engedményezett az ... Zrt., továbbá azt sem, hogy mennyivel tartozott az alperes az ... Zrt.-nek, állítása szerint arra vonatkozó tájékoztatást kapott, hogy a felperes követelésének megfelelő összegű tartozás terheli.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fenti tanúvallomást ... tanú nem erősítette meg; vallomása szerint nem az alperes, hanem más cég volt a perbeli vízerőmű megrendelője, és amíg ő volt az ... Zrt. vezérigazgatója, a társaságnak voltak a megrendelővel szemben kiegyenlítettlen számlakövetelései, továbbá előadta, hogy voltak változások, melynek következtében az alperes került kapcsolatba ezzel a projekttel. Az engedményezés szóba került akként, hogy az a felperes vagy egy olyan cég felé történt volna, amelynek a felperes tartozik. Előadása szerint egyoldalúan alá is írt olyan engedményezési nyilatkozatot, amelynek a lényege az volt, hogy az akkor érvényes, ha az adott ... cég, illetve a felperes azt elfogadja és azzal az ... Zrt. tartozását kiegyenlítettnek tekint, de tudomása szerint erre válasz nem érkezett. Nem vitatta, hogy májusban beszélt telefonon a felperesi ügyvezetővel, de állította, hogy ekkor nem az engedményezésről állapodtak meg.

Értékelve a tanúvallomásokat, az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak azt, hogy az ... Zrt.-nek az alperessel szemben olyan követelése állt volna fenn, amely a perbeli vízerőművel volt kapcsolatos, a vezérigazgató tanúvallomása szerint sem az alperes volt a létesítmény megrendelője, az, hogy utóbb az alperes ezzel a projekttel kapcsolatba került, nem bizonyítja, hogy az ... Zrt. jogosulttá vált volna az alperessel szemben követelést érvényesíteni. Emellett a vezérigazgató tanúvallomása azt sem bizonyítja, hogy az ... Zrt. a felperesre engedményezett volna bármely, alperessel szembeni követelést a felperes keresetének megfelelő összegben. A felperesi ügyvezető azon állítását, hogy telefonbeszélgetés során állapodtak meg, a vezérigazgató tanúvallomása egyértelműen cáfolta, illetve az utóbbi tanú által hivatkozott írásbeli nyilatkozat az engedményezést feltételhez is kötötte, ugyanakkor a felperes sem állította az engedményezés írásbeli létrejöttét.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság felperes keresetét bizonyítatlanság okán elutasította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, keresetének történő helyt adást kért. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tisztázta, hogy az ... Zrt. és az alperes között milyen szerződéses jogviszony jött létre, ugyanakkor tévesen figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes az ... Zrt.-vel kötött vállalkozási szerződéssel, az annak alapján kiállított számlával és teljesítésigazolással a követelése jogalapját és összecszerúságát egyértelműen alátámasztotta. A felperes terhére nem értékelhető, hogy az alperes és az ... Zrt. közötti jogviszonyból származó követelés összegével a felperes ügyvezetője nem volt tisztában, ugyanis az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy mindenre kiterjedően elszámolt az ... Zrt.-vel, erre azonban nem került sor. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a volt vezérigazgató egyértelműen úgy nyilatkozott tanúként, hogy az alperesnek maradt fenn tartozása az ... Zrt.-vel szemben.

Álláspontja szerint a jogvita elbírálása szempontjából jelentőséggel bírő bizonyítási kötelezettségének eleget tett; igazolta, hogy milyen jogviszonyból származó, milyen követelése áll fenn az ... Zrt.-vel szemben, továbbá azt, hogy fennálló követelését a

felek között érvényesen, szóban létrejött engedményezési szerződés alapján érvényesíti. Az elsőfokú bíróság a Ptk. 328-329. §-ában foglaltakat tévesen alkalmazta, és figyelmen kívül hagyta azt az egységes bírói gyakorlatot, hogy az engedményezési szerződés nincs alakszerűséghez kötve, tehát akár szóban, akár ráutaló magatartással is létrejöhet. A 2010. május 4-i tárgyaláson lefolytatott tanúbizonyítás eredménye kétségmentesen alátámasztotta a szóbeli engedményezés érvényes létrejöttét, azt, hogy az ... Zrt. az alperessel szemben fennálló követelését - a felperes, valamint a közte létrejött vállalkozási szerződés alapján - 27.333, 60 euró összegben a felperesre engedményezte. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanúbizonyítás eredményét tévesen értékelte, tekintve, hogy az engedményezés létrejötte körében a tanúk egybehangzó nyilatkozatot tettek, így az ítéleti döntése sérti a Ptk. 328. § (1) bekezdésében, 389. §-ában, a Pp. 163. § (2) bekezdésében és 164. § (1) bekezdésében foglaltakat.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében helyes indokai alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, fenntartva az elsőfokú eljárás során előterjesztett védekezését. Álláspontja szerint helytállóan vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy állt-e fenn követelése az ... Zrt.-nek az alperessel szemben és milyen összegben, illetve ezen követelést a felperesre engedményezte-e. A felperes a fenti körben őt terhelő bizonyítási kötelezettségének egyik tényállítás vonatkozásában sem tudott eleget tenni, emellett a fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, hogy annak bizonyítása terhelte, milyen követelése állt fenn az ... Zrt.-vel szemben. Fenntartotta, hogy az alperesnek nincs tartozása az ... Zrt. felé, ezzel egyező nyilatkozatot tett a volt vezérigazgató a tanúvallomásaiban, továbbá a felszámolás alá került ... Zrt. felszámolója sem tart nyilván semmilyen követelést az alperessel szemben.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és teljesen helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az engedményezés - felperes helytálló fellebbezési hivatkozása szerint - alakszerűséghez nem kötött szerződés. A Ptk. 328. § (1) bekezdésével szabályozott jogintézmény lényege követelés átruházása, a jogügylet tárgya nem a követelés alapjául szolgáló jogviszony, hanem az abból eredő, meghatározott követelés. Ebből következően az engedményezés szükségképpen eleme, hogy az engedményező átruházható - vagyoni jogi igény esetén összezszerűen meghatározott - követeléssel rendelkezzen, és ezen követelés engedményesre történő átruházására vonatkozó kétségmentes jognyilatkozatot tegyen.

A fentiekből következően a perben engedményesként fellépő felet terheli a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint annak bizonyítása, hogy az engedményező kötelezettel szemben fennálló meghatározott követelését megszerezte, így annak érvényesítésére az engedményezés okán jogosulttá vált.

Az elsőfokú bíróság erre, valamint alperes engedményezést vitató védekezésére is figyelemmel helytállóan telepítette a felperesre a fenti körbeni bizonyítást, és a lefolytatott bizonyítás eredményének okszerű, Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékelésével vont következtetést a követelés bizonyítatlanságára, és erre alapítottnan helyesen döntött a kereset elutasításáról.

A fellebbezésben előadottaktól eltérően annak bizonyítása, hogy a felperes az ... Zrt.-vel szemben jogszerű követeléssel rendelkezett-e, a perbeli jogvita elbírálása szempontjából érdektelen, a felperes ugyanis nem a 2007. szeptember 1-jei vállalkozási szerződés alapján a saját megrendelőjével szemben, hanem az engedményezés alapján az alperessel szemben támasztott követelést, hivatkozva az ... Zrt. alperessel szembeni követelése megszerzésére. Az ... Zrt. és a felperes közötti vállalkozási jogviszony, annak felperesi teljesítése legfeljebb az engedményezés azon indokaként lenne számbavehető, hogy az engedményezéssel a felperes megrendelője a saját tartozását kívánta rendezni, azonban ezen ok fennállásának esetleges bizonyítása az engedményezés megtörténtének a megállapítására még nem ad alapot.

A bizonyítási teher helytálló telepítése okán téves felperes azon fellebbezési okfejtése is, hogy az ... Zrt. és az alperes közötti jogviszonyt az elsőfokú bíróságnak az alperes bizonyítási terhe mellett kellett volna vizsgálnia, és ennek nem tett eleget. Az alperes érdemi ellenkérelmében vitatta, hogy a felperes által hivatkozott munkálatok elvégzését az engedményezőtől megrendelte volna, azt hogy közöttük vállalkozási jogviszony egyáltalán létre jött volna. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy felperes ügyvezetője nem tudott az alperes és az ... Zrt. közötti jogviszonyra konkrétan nyilatkozni, utóbbi társaság volt vezérigazgatója pedig nem az alperest nevezte meg megrendelőként, így nem fog helyt felperes azon fellebbezési előadása, hogy az ... Zrt.-nek bizonyítottnan fennállt a felperesre utóbb engedményezett követelése az alperessel szemben.

Az ... Zrt. és az alperes közötti vállalkozási jogviszony bizonyítottsága és az abból eredő vállalkozói díjkövetelés igazolt, felperesre történő engedményezése esetén lett volna indokolt vizsgálni, hogy az alperes a felperesre átruházott vállalkozói díjköveteléssel ténylegesen tartozott-e az engedményezőnek, így megalapozott-e a felperes követelése. A jogviszony létrejötte és a követelésátruházás bizonyítása hiányában nem osztja a Fővárosi Ítéltábla a felperes azon fellebbezési érvelését, hogy az elsőfokú bíróság tévesen nem tisztázta, az alperes az ... Zrt. felé elszámolt-e.

Alaptalan felperes fellebbezési előadása a tanúbizonyítás téves értékelésére, a tanúk egybehangzó vallomástételére vonatkozóan is; helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a tanúbizonyítás eredménye a felperesi előadás kétségmentes alátámasztására nem alkalmas. Az ... Zrt. volt vezérigazgatója nem igazolta felperes ügyvezetőjének tanúvallomását az engedményezés szóbeli megtörténte, a tanú vallomásából csupán arra vonható következtetés, hogy több javaslat alapján is tárgyaltak a felperessel a felé elismert tartozás rendezéséről, ez azonban a tanú képviseleti joga megszűnéséig konkrét eredményre nem vezetett. A

Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ezen tanúvallomás további alátámasztásául szolgál az ... Zrt. felpereshez intézett, 2008. május 16-án kelt, nevezett tanú által aláírt levele, mely utalást sem tartalmaz szóbeli engedményezés megtörténtére, csupán javaslatot közöl a lehetséges megoldásra, mely nem is engedményezés, hanem kezességvállalással biztosított részletfizetés lett volna, kamatfelengedés ellenében.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak sem eltérő tényállás megállapítására, sem eltérő jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésében foglaltakra - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles az alperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével, mérlegeléssel bruttó 150.000 forint jogi képviselési munkadíjban állapított meg.

Budapest, 2011. február 15.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Felker László s. k.,
bíró

A kiadmány hitelül: